

Escac al rei

El pobríssim resultat de Catalunya Sí Que es Pot el 27S i la negativa –expressada en referèndum– del Bloc i dels adherits de la coalició, dificulta al màxim la confluència de Compromís i Podem a les pròximes eleccions espanyoles. Pablo Iglesias accepta ara les condicions dels valencianistes per tal d'arribar a una entesa, confiant que la pressió de Mónica Oltra faça la resta. De fet, ella i el seu partit, Iniciativa del Poble Valencià, continuen tenint clar que volen anar amb el partit violeta. “El Bloc no decidirà per nosaltres”, afirmen, ni que això implique presentar-se separats.

Reportatge de Víctor Maceda

Ni la de Fischer contra Byrne, ni la de Kàrpov contra Kaspàrov. Per a partida d'escacs bona de debò, la que mantenen de famesos Compromís i Podem per tal d'arribar a un acord que els permeta acudir en una mateixa llista a les eleccions estatals del desembre vinent.

En realitat, a un costat de la taula no hi ha Compromís com a tal, sinó el Bloc Nacionalista Valencià, la formació més nombrosa de les tres que integren la coalició. Tant Iniciativa del Poble Valencià com Verds-Equo, els altres dos partits que en formen part, anhelan que l'acord es

ENTRE LA IL·LUSIÓ I L'ESCEPTICISME.

La il·lusió d'arribar a un acord amb Podem que demostra Mónica Oltra contrasta amb l'escepticisme que el pacte que provoca al si del Bloc Nacionalista Valencià, la formació que lidera Enric Morera.

materialitze, però el Bloc, el més nítidament valencianista, ha posat Podem contra les cordes. La tensió és elevada.

Efectivament, el resultat del seu referèndum intern, celebrat del 12 al 19 de setembre, s'ha entès com un escac a Pablo Iglesias. Un escac al rei. El 74% de la militància del Bloc ha dit que Compromís ha de presentar-se en solitari, un resultat claríssim que, la setmana passada, es va reproduir a la consulta convocada per Gent de Compromís, el col·lectiu que aixopluga els independents adherits a la coalició, el 60% dels quals han decidit d'acudir tots sols com a Compromís.

De bon començament, la direcció del Bloc, capitanejada per Enric Morera, ha saludat la possible confluència sempre que es respectaren els requisits que van establir com a prioritaris per tal de formalitzar-lo. És a dir, legalització de la candidatura al País Valencià, disposar d'un grup parlamentari propi independent del de Podem, visibilitat de la marca pròpia i lideratge de les llistes a les tres circumscripcions. Al capdavant, l'opció *b* de la consulta als afiliats, que només va obtenir el 26% dels vots però que ara, per comptes d'una carta als reis, passen a ser condicions *sine qua non*. I és que, per damunt de tot, preval l'interès de no migpartir Compromís, una coalició que governa la Generalitat, la Diputació de València i ostenta l'alcaldia de prop d'un centenar d'ajuntaments.

La clau de tot plegat és el desig indissimulat de Mónica Oltra –la cara més visible d'Iniciativa i col·líder, amb Morera, de la coalició– de pactar amb Podem. Preguntada pel resultat del referèndum del Bloc, fins i tot va obrir la porta a la possibilitat que els nacionalistes hi anaren per separat, i Iniciativa i Verds-Equo, amb Podem. “Nosaltres no practiquem la tirania de la majoria”, va etzibar, en clara al·lusió a la preponderància del Bloc al si de Compromís.

Tanmateix, al cap de poques hores, rectificava i remarcava la conveniència d'anar-hi units. Això sí, amb Podem, perquè, segons ella, l'entesa tindria un efecte

doble: d'una banda, aportaria estabilitat a un bipartit que es troba vuit escons per sota de la majoria absoluta a les Corts, i de l'altra, podria deixar els socialistes de Ximo Puig en una situació compromesa. Al capdavant del Consell, sí, però més febles, si és que la hipotètica llista conjunta quedava per davant dels socialistes al País Valencià.

El pobríssim resultat de Catalunya Sí Que es Pot (CSQP) el 27S, que amb prou feines ha aconseguit 11 escons –dos per sota dels 13 que ICV i Esquerra Unida, que també formaven part de la llista, van aconseguir el 2012–, és l'argument definitiu perquè el Bloc reclame que Compromís es presente com a tal, sense arribar a cap acord amb ningú més.

Temps era temps

Podem no és el Podem d'ara fa sis mesos. Ja no pretén assaltar el cel, sinó que, com a molt, aspira a pujar-hi amb la mà estesa, i si cal, bandejant el seu nom, cosa que abans els semblava una ofensa. A més de Catalunya Sí Que es Pot (CSQP), que es presentarà amb idèntica denominació i composició als comicis estatals, Podem

té molt avançades les converses amb les mareas ciutadanes, A Nova –de Xosé Manuel Beiras– i Esquerra Unida –però no amb el BNG– per tal de fer pinya a Galícia sota una altra marca paraigua, i en el cas valencià, el bany de realitat de les eleccions autonòmiques i municipals del 24 de maig els va fer veure que la força realment emergent era Compromís. Podem va quedar en cinquè lloc, i tot just per això, el possibilisme ha soterrat el maximalisme. Així, l'obligatorietat de fer prevaldre la marca Podem ha quedat subjugada a la conveniència d'idear-ne una altra que evidencie la confluència.

“La nostra assemblea ciutadana va decidir que a la papereta havia d'aparèixer el nom de Podem, però això no exclou que la possible candidatura unitària s'anomene d'una altra manera”, subratlla la valenciana Àngela Ballester, secretària de coordinació estatal de la formació. Igualment, l'assemblea va mostrar la seua predisposició a bastir aliances de caire territorial allà on existiren forces afins ideològicament, però va barrar el pas als partits d'obediència estatal. En aquest sentit, Ballester assegura que “amb →

ÀNGELA BALLESTER, LA CONNEXIÓ VALENCIANA.

D'esquerra a dreta, alguns dels membres de la direcció estatal de Podem: Luis Alegre, Àngela Ballester, Íñigo Errejón, Pablo Iglesias i Carolina Bescansa. La valenciana Ballester és la secretària de coordinació.

→ Esquerra Unida, no confluïrem de cap manera, encara que passen a dir-se Ara en Comú per tal de fer veure que són una altra cosa”.

Sobre ella recau, en bona mesura, la responsabilitat d'arribar a un acord amb Compromís. En aquest sentit, no veu “cap problema” a conformar un grup parlamentari valencià independent de Podem, on cohabitarien els representants de Compromís i Podem escollits a les tres circumscripcions valencianes. I en cas que al Congrés es debateren temes que generaren posicions enfrontades entre Compromís i Podem? Ballester avança que, en aquest supòsit, “el grup no aplicaria cap disciplina de vot, el vot pertany als diputats i les diputades, no a la llista o el partit per què han estat elegits o elegides”.

Malgrat el resultat català, a Iniciativa la predisposició a l'entesa encara és enorme. En principi, l'assemblea de la formació, convocada per dissabte, 3 d'octubre, donarà el seu vist-i-plau al pacte. Verds-Equo ja s'ha manifestat en aquest mateix sentit, i el 6 d'octubre, a la pròxima reunió de l'executiva de Compromís, caldrà que la coalició adopte una posició en ferm. Serà el dia D.

Tenint en compte que dos dels tres partits beneiran un acord de Compromís amb Podem obert a unes altres forces –tothom pensa en Esquerra Unida i Esquerra Republicana del País Valencià–, hi hauria l'opció de fer un referèndum –en què participaren no sols els militants, sinó també els simpatitzants que ja ho van poder fer a les primàries d'enguany– o bé de ratificar el pacte multipartit al consell general de Compromís, que integren al voltant de 400 persones.

“NO PODEM ANAR AL CONSELL GENERAL I QUE LA MILITÀNCIA TOMBE L'ACORD”, DIUEN AL SI DEL BLOC

Si l'executiva validara la consulta, cosa que ni de bon tros sembla clara, Iniciativa voldria que la via escollida fóra la segona, perquè el vot és presencial i les forces estarien més equilibrades. Certament, la norantena d'alcaldes que ara han passat a ser membres nats, en la majoria dels casos pertanyen al Bloc i s'han mostrat contraris a l'aliança, però en qualsevol cas, el sí al pacte amb Podem tindria més possibilitats que no en una votació oberta a tots els militants i simpatitzants. Les primàries per designar els candidats a les eleccions valencianes van fer palès el predomini de votants nacionalistes: en aquells municipis on hi havia afiliats del Bloc que aspiraven a seure a les Corts, el nombre d'inscrits va ser bastant superior que no els d'unes altres poblacions sense candidats nacionalistes.

Cessió absoluta

El ben cert és que de les primeres intencions de Podem –efectuar les seues primàries de circumscripció única, que ja han dut a terme, i deixar buits alguns llocs de les tres llistes perquè els ocupara Compromís– s'ha passat a un escenari de cessió absoluta. Els d'Iglesias volen anar sí o sí amb Compromís, i qüestions com ara el lideratge de les candidatures han passat a ser accessòries.

Amb tot, un dels aspectes que més neguiteja el Bloc continua en l'aire: el programa electoral violeta, que els havien dit que presentarien la segona setmana de setembre i encara no s'ha fet públic. El Bloc tem que incloga alguns punts inassumibles, i per això les fonts consultades per aquest setmanari enyoren “les negociacions de la Generalitat, quan primer de tot vam parlar del què i no del com o del qui”. “Sembla que ens vulguen fer jurar el seu programa a última hora i sense haver-lo llegit, com si fóra la Bíblia”, diuen les mateixes fonts.

Les presses són lògiques. Així que Mariano Rajoy convoque les eleccions, els partits que tinguen previst d'anar-hi coalitzats disposaran d'una setmana per comunicar-ho a la Junta Electoral. El Bloc

EFE

voldria que l'entesa amb Podem incloguera un suport més explícit a l'Acord del Botànic, que Antonio Montiel va signar però que ja ha estat qüestionat diverses vegades: des del dia de la investidura de Ximo Puig –quan 5 dels 13 diputats, entre els quals Montiel, van abstenir-se i només van concedir al nou Consell una majoria absoluta ajustada, de 50 escons– fins ara fa un mes, quan Montiel mateix va desmarcar-se de l'acord a què s'havia arribat per recuperar el servei públic de televisió.

Aquell canvi de postura va ofendre Oltra, que malgrat tot, continua convençuda que una llista conjunta amb Podem aplanaria el camí de la governabilitat. Ara com ara la versió valenciana de Podem no passa de ser un apèndix de la direcció estatal, fins al punt que l'assignació com a grup parlamentari de les Corts se'ls ingressa cada mes en un compte corrent

radicat a Madrid. La sintonia entre Iglesias i Oltra és gran, molt més que la de tots dos amb Montiel, que a més d'haver comès errades de principiant, tampoc no confia gaire en la majoria dels seus diputats.

Fet i fet, és la paraula que Oltra ha donat a Iglesias allò que encara sosté el possible pacte. Malgrat que a ella no li va agradar gens ni mica que Íñigo Errejón –número dos de Podem– desestimara l'oferta d'anar plegats com a Compromís a les eleccions valencianes i com a Podem a les estatals. Si aquella proposta haguera tingut efecte, Oltra segurament seria ara la presidenta de la Generalitat, i de debat sobre la manera de presentar-se a les eleccions espanyoles, no n'hi hauria.

“El Bloc no decidirà per nosaltres”

Pasqual Mollà, ideòleg d'Iniciativa que va prendre part, entre més negociacions, en

la que va parir l'Acord del Botànic, avisa que “el Bloc no decidirà per nosaltres”. En aquest sentit, explica que “el Bloc no té capacitat per decidir de quina manera es presenta Compromís, si de cas poden decidir com es presenten ells, únicament això”. Per Mollà, el referèndum dels nacionalistes, igual com el dels adherits, “no passa de ser una posició de força davant la negociació que ha de venir”.

A Mollà no l'ha decebut el resultat de CSQP, perquè “els electors catalans són els mateixos d'ara fa tres anys”. “Tinc clar que, per separat, Podem i ICV haurien obtingut un resultat pitjor que no sota aquesta candidatura unitària”, afegeix.

“El Bloc no pot decidir en un referèndum per tots nosaltres, les passes que han seguit fins ara duen a un xoc de trens que ningú no desitja”, continua Mollà, per a qui el referèndum en qüestió “hauria

d'haver preguntat si el Bloc es presenta en solitari o no, però preguntar per la globalitat de Compromís, em sembla un engany”.

“He trobat a faltar un debat més seriós al si del Bloc: si la prioritat ha de ser acabar el bipartidisme i que Rajoy deixi de governar”, observa Mollà, “Podem és un aliat nostre, som a la mateixa banda de la trinxera, i amb ells, estarem en condicions de liderar el canvi al País Valencià i l'Estat”.

La sensació de blocatge és total. La cúpula nacionalista, sobretot després del 27S, troba que el pacte amb els de Pablo Iglesias seria ruïnós, i amb dues negatives sobre quatre al si de la coalició, completament inviable. “Ara ja no venem taronja, ara en comprem”, diuen metafòricament per tal d'explicar el canvi d'estatus de Compromís i de Podem d'uns mesos ençà, i recorden que la coalició té el “crèdit intacte” després d'uns resultats, els del 24 de maig, que van impactar tothom.

“No podem anar a una votació del consell general i que la militància tombe un acord tan rellevant com aquest, potser val la pena deixar-ho estar d'una vegada”, continuen les fonts consultades per EL TEMPS, molt decebudes per la “manca de discurs autonòmic” de Podem. “No sabem què pensen del País Valencià, mai no parlen de finançament, i ara hem vist que a Catalunya, amb ICV i Esquerra Unida, sobre el cens global, tan sols han recollit 5 vots de cada 100. Nosaltres, el 24M, vam aconseguir-ne 11 de cada 100”.

Mónica Oltra i Àngela Ballester parlen de la unió de Compromís i Podem com “la llista del milió de vots”, uns comptes que al Bloc consideren ficticis: “Com a màxim, i sempre que s'hi sumara Esquerra Unida, una possibilitat que Podem actualment rebutja, podríem tenir-ne 650.000, si fa no fa els mateixos que tindrà el PSOE amb Pedro Sánchez”.

Pasqual Mollà, en canvi, fa plans a mitjà termini: “Ara mateix no és una prioritat, però seria convenient que Podem entrara al Consell, li donaria més estabilitat”.

Comptat i debatut, el 6 d'octubre marcarà un punt d'inflexió. Si l'executiva de Compromís acorda continuar endavant →

Biel Barceló –en primer terme–, David Abril –a la dreta– i uns altres membres de Més en conèixer els resultats electorals dels comicis del 24 de maig.

➕ A LES ILLES, MÉS I MÉS DUBTES

Miquel Payeras

El passat 24 de juliol Més celebrà una assemblea de militants i simpatitzants per decidir l'estratègia a seguir amb vista a les eleccions estatals. La votació determinà que la decisió final es produiria a la tardor –si no hi havia avançament electoral– i que es prendria entre tres opcions: anar tots sols, fer-ho amb Podem o bé crear una nova plataforma amb altres partits i associacions d'esquerra. Es va descartar per complet una aliança amb Proposta per les Illes (PI) en una "candidatura de país", tal com reclamava –i encara reclama– l'Assemblea Sobirana de Mallorca, presidida per l'ex-president Cristòfol Soler.

Amb posterioritat al conclave, les direccions de Més, Podem i Es-

querra Unida s'han reunit en diverses ocasions per parlar d'estratègia electoral. De moment, sense cap acord. Podem insisteix, segons ha dit en diverses ocasions el seu líder a les Illes, Alberto Jarabo, que la seva formació "deixarà un lloc de sortida" a Més a la candidatura –que es diria Podem/Podem-Més– si els nacionalistes opten per sumar-s'hi. Esquerra Unida, després del fracàs de les autonòmiques, on la seva marca, Guanyem, no passà de l'1,6% dels vots, ara, igual com a Madrid, opta per impulsar la candidatura Ara en Comú. Mentrestant, Més –format per PSM i IniciativaVerds– continua dubtant entre les tres possibilitats que hi ha a la taula.

Els que defensen concórrer tots sols a les urnes consideren que anar-hi amb Podem seria perillós, atès que els podria menjar espai i vots en el futur. Argumenten que si l'altre partit fou la tercera força a Balears el 24 de maig va ser per-

què ells no han pogut crear una estructura amb garanties a Eivissa, que acompanyi els bons resultats de Mallorca i Menorca. Omplir aquesta mancança ha de ser el principal objectiu de futur, opinen molts. A més, recorden que el seu resultat electoral a Mallorca va ser molt millor: Més és la tercera força, només un punt per sota del PSOE –18,1% a 17,1%– i dos i mig per sobre de Podem –14,6%–, una posició privilegiada que podria trontollar si s'aliessin amb els de Pablo Iglesias.

Enfront dels que pensen així s'hi troben els que estan convençuts que anar a la cita electoral amb Podem és l'única manera segura de disposar d'un escó propi al Congrés, la gran aspiració del PSM des del 1977 i que mai no l'ha vista concretada a la realitat.

Per últim, hi ha una *tercera via* que propugna una nova plataforma d'esquerra, a l'estil del que

fou Progressistes per Balears a les eleccions generals del 2004, és a dir, una aliança dels partits progressistes al marge del PSOE amb un nom únic que marginés les sigles respectives, amb la intenció de sumar el màxim possible de vot de tot aquest espai ideològic.

Fins a l'estiu l'opció que pareixia tenir més seguidors entre els quadres dirigents era la d'aliar-se amb Podem. Si més no, així ho manifestà el juliol a aquest setmanari David Abril, portaveu de Més, que, no obstant això, assenyalava que l'oferta verbalitzada per Podem resultava "indigna".

D'aleshores ençà, les coses encara han empitjorat. La relació entre Podem i el Govern balear –format pel PSOE i Més– és molt més tensa del que tothom havia previst, fins al punt que els de Jarabo ja han fet perdre una votació parlamentària –la setmana passada– a l'executiu. I, d'altra banda, la campanya electoral de Pablo Iglesias a Catalunya ha esmussat bastants militants del PSM. El partit nacionalista dóna ple suport al procés català i una delegació oficial seva acudeix cada any a la Diada. Enguany, el secretari general del PSM, líder de Més i actual vice-president i conseller de Turisme del Govern illenc, Biel Barceló, es desplaçà expressament a Barcelona per tal d'escenificar que el seu partit estalvi el costat de la reivindicació sobirana, i no va tenir inconvenient a fotografiar-se amb el president català, Artur Mas. És comprensible, doncs, que l'ofensiva antisobirana d'Iglesias hagi incomodat el PSM.

La possibilitat que Més vagi amb Podem és menys factible que no ho semblava el mes de juliol, encara més després dels resultats de Catalunya Sí Que es Pot als comicis del 27S.

→ amb les converses, caldrà que la possible aliança –ara sí, com a Compromís– siga ratificada pels òrgans de direcció dels tres partits i, tot seguit, sotmesa al criteri del consell general, amb el risc que la proposta d'Oltra siga rebutjada. L'opció d'efectuar un referèndum com el de les primàries del 24M encara és més remota.

Si el Bloc i els adherits de Gent de Compromís diuen que els seus afiliats ja s'han posicionat en contra i que no se n'ha de parlar més, Iniciativa i Verds-Equo podrien contestar-los que ells sí que formaran part d'una candidatura de confluència amb Podem, amb tot el que això comportaria. És a dir, que Compromís no

es presentaria com a tal als comicis espanyols, sinó que ho faria dividit.

Davant l'escac del Bloc, Iniciativa llançaria per terra totes les peces del tauler, i obligaria el Bloc –que no podria fer servir la marca Compromís– a mesurar les seues forces a les urnes. Un escenari que Oltra ja va advertir que contemplava. •